

[Statsministeren.]

tægtsforhold, idet det ærede Medlem paa Sp. 168 kategorisk benægter, at Landbruget har haft en Række gode Aar. Som Bevis anfører det ærede Medlem nogle af ham selv valgte Aar, i hvilke den gennemsnitlige Forrentning ifølge Landøkonomisk Driftsbureau kun er 3,3 pCt. Efter at have set den Liste, hvorfra det ærede Medlem har taget sine Tal, maa jeg sige, at det ærede Medlem har været særlig heldig med Valget af de Aar, han har haft Brug for, men paa den Maade kan man jo ikke bevise noget, naar det drejer sig om Erhvervsejendomme; den gaar jo ikke! Man kan ikke saadan pille nogle Aar ud, der passer en, nogle Aar, der giver daarligt Udbytte, og saa hævde, at saaledes er Driften for det paagældende Erhverv — nej, den gaar ikke! I Tiden op til 1920—21 var der jo ganske anselige Udbytter for Landbruget, helt op til 12,7 pCt. — det er stadig Driftsbureauets Tal, jeg gaar ud fra —, saa fulgte et Aar, 1921—22, hvor man angiver 1,2 pCt., men saa fulgte der igen 3 gode Aar med en Forrentning paa 5,6—9,1 pCt.; det sidste af disse var 1924—25; derefter fulgte der 3 mindre gode Aar, men saa kommer unøgtelig 1928—29 med en Forrentning paa 6,2 pCt. og 1929—30 med 5,8 pCt.

Man kan altsaa, naar man tager hele Rækken af Tal, særdeles vel faa et helt andet Billede ud af det end det, det ærede Medlem her præsenterede for Rigsdagen. Men i øvrigt, hvorfor er nu Forrentningen mindre god? Jo, stadig af den samme Grund, fordi der er for megen Gæld at forrente. En Undersøgelse af de enkelte Gaarde vil vise os denne Kendsgerning, og en saadan Undersøgelse er slet ikke nogen Umulighed; jeg tror, at Landbrugsministeren tidligere har gjort Rede for saadanne Udsnit af Undersøgelserne, og dette lader sig meget vel gøre; hvis man har Interesse for at faa denne Sag yderligere belyst, er der sikkert ikke noget i Vejen for, at man ved en Række Eksempler særdeles vel kan paavise, hvorledes Gældsbyrden er fuldkommen urimelig i Forhold til Ejendommenes virkelige Værdi — altsaa for en stor Mængde Ejendomme.

Jeg tillader mig ogsaa at henlede det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers Opmærksomhed paa de her anstillede Betragtninger, da ogsaa dette ærede Medlem viste Interesse for Skatten, og jeg skal tilføje, at det er klart for enhver, at det ikke er eller kan være Skatterne, der bevirker Krisen, og at heller ikke deres Nedsættelse vil være i Stand til at frelse de Landbrugsejendomme, der har den store Gæld.

Ejendomsskatterne — og det er jo dem, man særlig vender sig imod — udgør i alt 53 Mill. Kr. Naturligvis, hvis man havde Penge til det, kunde de godt nedsættes noget, men vil det give nogen den Frelse, man leder efter? Et gennemsnitligt Gaardmandsbrug svarer vel en 600—700 Kr. i Skatter og et Husmandsbrug godt et Par Hundrede Kroner, og deraf udgør Ejendomsskatterne henholdsvis 481 og 134 Kr.; en Nedsættelse med 25 pCt. vil altsaa give Gaardmanden 120 og Husmanden 36 Kr., og skulde man paa en eller anden vidunderlig Maade faa et Beløb af 27 Mill. Kr. dumpende ned fra Himlen, og man vilde gaa til at stryge Halvdelen af Skatten, vilde man naa den fænomenale Sum af 240 Kr. for Gaardmanden og 67 Kr. for Husmanden. Men for dem, der har den store Overprioritering, er dette fuldkommen som en Draabe i Havet; det kan naturligvis hjælpe til at faa nogle nye Laan og til atter at faa Ejendommenes Priser højere op, men det kan dog egentlig ikke være Formaålet.

Ja, jeg har fundet Anledning til overfor det ærede Medlems mange Betragtninger om Sagen at gøre disse Bemærkninger. Jeg er jo ikke i Tvivl om, at jeg nu igen har fornærmet Landbruget; det vil det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal i hvert Fald snart meddele Verden, saaledes som det er sket adskillige Gange før, men det er lige saa lidt rigtigt nu, som det har været rigtigt tidligere. Jeg har imidlertid anset det for rimeligt igen at belyse Sagen lidt, og jeg maa sige, jeg forbeholder mig trods Fornærmelsen fremdeles at sige Sandheden, ikke alene i Norge, men ogsaa i Danmark!

Men dertil kommer saa videre, at jeg ikke ender de her anstillede Undersøgelser med at afvise dem, der er tynget og udpint af Kapitalmagten. Vi følger ikke det Eksempel, der er givet af Venstre, naar det drejede sig om de arbejdsløse. Vi vedstaar fremdeles Tilbudet om at yde Hjælp dér, hvor Trangen til Hjælp er til Stede, en øjeblikkelig, en midlertidig Hjælp, og vi tilsiger Medvirkning til at finde en betryggende Ordning ogsaa i Fremtiden. Jeg beklager, at det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal ved sin Erklæring om Dækningslovene og Tilvebringelsen af de nødvendige Midler syntes rede til at ofre de kriseramte Landmænd af Hensyn til Militarismen og til Millionærerne. Jeg beklager i høj Grad dette Standpunkt, og mit Parti og den Regering, jeg repræsenterer, har ikke i Sinde at indtage et lignende Standpunkt. Jeg tror ikke, dette af Venstres Ordfører indtagne Standpunkt kan gøre noget godt